Deň piaty – hádka v Efeze, originál falešné hodzinky, Pamukkale, posledná večera

Ráno prechádzame po kvalitnej ceste okolo celého Edremitského zálivu, kde má v ten deň manévre s radarmi asi polovica tureckých policajných hliadok. Po tretej hliadke v priebehu pol hodiny sa rozhodneme jazdiť predpisovo. Nepreháňam, okolo zálivu ich stretávame asi šestnásť a všetci merajú jak nepomodlení. Ešteže tureckí vodiči majú policajtov radi asi tak ako tí naši a zodpovedne a naozaj usilovne na nich upozorňujú. Krivoklátova rada o viditeľne stojacom aute v protismere sa ukázala ako kľúčová, pri predchádzaní stretov našich peňaženiek s tureckými radarmi.

Po obídení Edremitského zálivu sme sa trtošili polovicou západného pobrežia Turecka do Maňánom ospevovaného Efezu aby sme prišli, odfotili sa pri bráne s vysokým vstupným a išli ďalej. No také stručné to tak zas nebolo.

Na úvod si s Cachom dávame intenzívnu výmenu názorov na tému, ako správne mazať reťaz – čo je na dovolenke naozaj „dôležitá“ téma, najmä keď sa jej chytia dvaja barani presvedčení o svojej pravde. Ostatok posádky sa neskutočne baví, keď si to na taliansky spôsob riešime pred bránami historického mesta učencov. Po prechode rojmi dotieravých predavačov suvenírov nás zastavujú turnikety a vysoké vstupné. Poučený z Tróje na to hodím bobek a čuduj sa svete, inak historicky zanietený Maňoš hádže bobkom tiež, čo ma teda jako dosť silno prekvapil.

Druhýkrát ma Nanána prekvapil, keď peňáze na históriu šmahom ruky míňa na „originál falešné hodzinky“ – toto slovné spojenie ďalej nevysvetľujem, treba pozrieť foto vpravo. Maňoš má štýl a kupuje Brajtlingy – kultúrny ignorant a pokrytec, pch!! - aký je len plytký. Je mi z neho úprimne zle, preto si hneď kupujem rovnaké hodzinky tiež. Za 20 pravých eúr sa stávam hrdým majiteľom falešných Brajtlingov. Po 50 metroch, čo ich mám na ruke, mi z nich odpadne kus kovového remienčeka. Vraciam ich ešte usmievavému predavačovi, kerý mi ich ochotne vymieňa za rovnaké. Prídem k motorke na druhý pokus a vidím, že odpadou jeden z nastavuvacích gombíkov. Nesiem ich zasek naspäť, predavač sa na mňa ešte usmieva, ale už zľahka kŕčovito. Ukazujem hodzinky a chcem naspäť peňáze. Úsmev sa stráca a začína asertívny 10-minútový rozhovor, ktorý končí mojím víťazstvom a morálnym ponaučením, že ***lepšé pravé Kasiá jak falešné Brajtlingy*** ...aj keď oči často presviedčajú o inom.

Na jednej z mnoha benzíniek kľučkujúc v strede dvoch za sebou idúcich búrok stretávame pánka, ktorý si len tak sedí za stolom a má v piči. Tento majiteľ pumpy rozpráva málo, pokojne, ale zato k veci a dobrou angličtinou. Má prehľad a ako typický Turek pozná Slovensko cez Stocha, ktorý práve získal s Fenerbahce titul vo futbale. Pohostí nás čajom a nechápavo krúti hlavou, akí sme sprostí, keď chceme platiť, ***„v Turecku je čaj všade zadarmo“***.

Z Efezu odchádzame do Pamukkale na miesta, ktoré chcem pre zmenu zasa silno vidieť ja. Samozrejmá vec, že časový plán a snaha prísť za svetla a stanovať sa rozplýva ako vodná para nad hrncom. Trochu mi z toho rupli nervy smerom k pomalším XTčkárom, ktorým už štvrtý deň zvyšní traja prispôsobujeme rýchlosť. Maňoš je v tom spolovice nevinne, lebo sa len solidárne prispôsobuje Joséovmu tempu 80km/h. José však nás aj naše GPS-ká sústavne presviedča, že podľa jeho tacho ideme 110km/h, čím len prilieva olej do môjho ohňa. Takže teda som jako trocha buchol a ani to neskrývam.

Do Pamukkale prichádzame zasa až za tmy a miestni majitelia hotelíkov po nás štartujú ako Nora Mojsejová po publicite. Jeden na skútri sa mi doslova natlačí pred predné koleso. Takmer ho prejdem, somára jedného! Ubytko a večeru s raňajkami dohodneme v jednom z nich na naozaj smiešnu sumu. Ako nám Ali povie, cena je taká preto, lebo prichádzame mimo sezóny. Keďže je už dosť neskoro večer, hrozí mu, že žiaden kšeft nebude. Izba je za tú cenu výborná a večera detto, aj keď má atmosféru poslednej spoločnej, čo sa ráno aj potvrdí.

Deň šiesty – rozdelenie, kúpele v Hierapolise, zlé počasie, nočná Kapadócia

Ráno nás Maňána aj s Josém opúšťajú. Idú vlastným tempom smer Kapadócia, kde sa večer stretneme. Mrzí ma, že rozdielna cestovateľská rýchlosť nás rozdelila, ale nikto neostáva sám čo je dobre. Rozlúčime sa teda s Maňošom a Josém a s Cachom a Samčom ideme objavovať Pamukkale. Miesto bolo osídlené asi v treťom storočí pred Kristom a neskôr zničené dvoma zemetraseniami. Stojí tam divadlo z čias kráľa Hadriána a Nekropola.

Prvé, čo nám napadne, je zísť z chodníka a namieriť si to priamo k travertínovým terasám. Vstup v turistických topánkach je zakázaný. To či máme všetci šľapky namiesto strážcu pozorne sleduje turecká edícia austrálskeho psa Dinga. Všadeprítomná tečúca teplá voda vytvára na bielom podklade strmých stien stalaktity a stalagmity, ktoré sa na miestach, kde sa im to časom veľmi zachcelo, spojili do stalagnátov. Vlhký vzduch a vodné pary vytvárajú pocit, akoby sme sa zrazu ocitli v inom svete. Na niektorých miestach vyviera horúca voda a v bezvetrí sa mení na lenivo prevaľujúce sa chuchvalce pary. V umelo vytvorených terasách má voda azúrovo modrú farbu, ktorú možno bežne vidieť iba v plytkých a teplých moriach. Nad terasami s menším prietokom dostáva biela farba travertínu zelenkastý nádych – zrejme najjednoduchšie formy života. Krásny zážitok ukončíme kúpeľom pod tečúcou vodou v jednom z najvyššie položených prírodných bazénov. Turisti sú vo vode len po členky, nikto sa nekúpe, hoci to nie je zakázané. Všetci traja si sadáme pod prírodný vodopád a japonské fotoaparáty nás zúrivo cvakajú. Japonské a ruské slečny za objektívmi majú z nás obrovskú srandu.

Po príjemnom kúpeli si letkom pozrieme ešte Hadriánovo divallo a Nekropolu. Na úplnom vrchole zisťujeme, že Pamukkale v skutočnosti a v celej svojej kráse ani zďaleka nevyzerajú tak ako na lákavých obrázkoch turistických agentúr, ktoré boli urobené zrejme pred 50 rokmi alebo boli dotvorené vo photoshope. Termálne pramene vysychajú a zhora krásne vidieť, že dnešný objem vody je zhruba tretinou toho, čo tam tieklo kedysi. Nevadí, na rozdiel od Tróje to bol pre nás príjemný zážitok a zhodli sme sa, že ak budeme mať „cestu okolo“, tak sa tam radi zasa zastavíme.

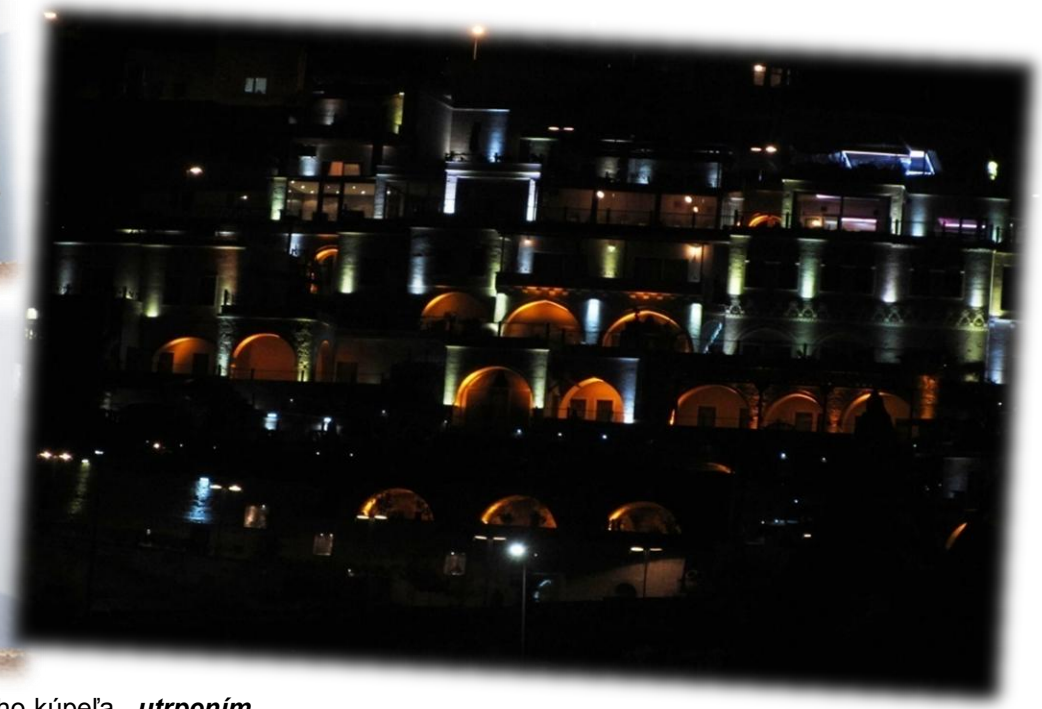

Cesta do Kapadócie bola na rozdiel od príjemného ranného kúpeľa ***„utrpením mladého Werthera“*** ako rád proklamuje Cacho. Trikrát nám prší a to tak že si dvakrát meníme spodné prádlo. Po 670 kilometroch v chlad dolunom a vlhkom počasí začína uzimený človek - motorkár pri jazde za šera nevdojak premýšľať, prečo sa nedal radšej na šachy. Odpoveď mi obratom posiela niekto zhora aj s malou fackou: ***„pretože každý dážď pripomenie cenu slnečného lúča, ktorý si inak nevšímate, ako na motorke, tak v živote.“*** Obrátim oči dohora a vzdychám do prilby: ***„no dobre, šéfko.“*** Zatnem zuby a sústredím sa opäť na cestu, mysliac na jeden konkrétny horúci letný deň Čiernej Hore. Do mesta Göreme je to z Pamukkale „krásnych“ 670km. Celé to bola len vlažná predohra na motorkárske peklo, ktoré nás čaká o pár dní neskôr.

Odmenou za prežité útrapy je nočný pohľad na Cappadocia Cave Resort, pri ktorom sa cítime ako v jednej z rozprávok Tisíc a jednej noci. Zvítame sa už s najedeným a prezlečeným Maňošom a Josém. V úlohe čašníka okolo nás pri krátkej večeri šteboce afektovaný turecký buzík s americkým pasom. Hróóóóózne a hlavne áááááfektovane sa pohoršuje nad spôsobmi jeho kolegov a teatrálne zahlási, že on tu aj tak čoskoro končí, lebo to tu nemá úroveň – taký ten vlezlý typ Mária Toráča. Ne-počúvame ho so sklenými apatickými pohľadmi a tešíme sa na menu a potom už len na posteľ v našom hosteli vydlabanom priamo do skaly s honosným názvom Nomad Cave Hotel. Príjemný skromný podnik s internetovým pripojením vedie týpek, ktorý je akože úplne v pohode so všetkým na tomto svete a možno aj na niekoľkých ďalších priľahlých svetoch ...a to že voňal po tráve, bola určite len náhoda.

Deň siedmy – meet Hellen Black, luxusná šotolina, kovergencie, ulomený držiak kufra

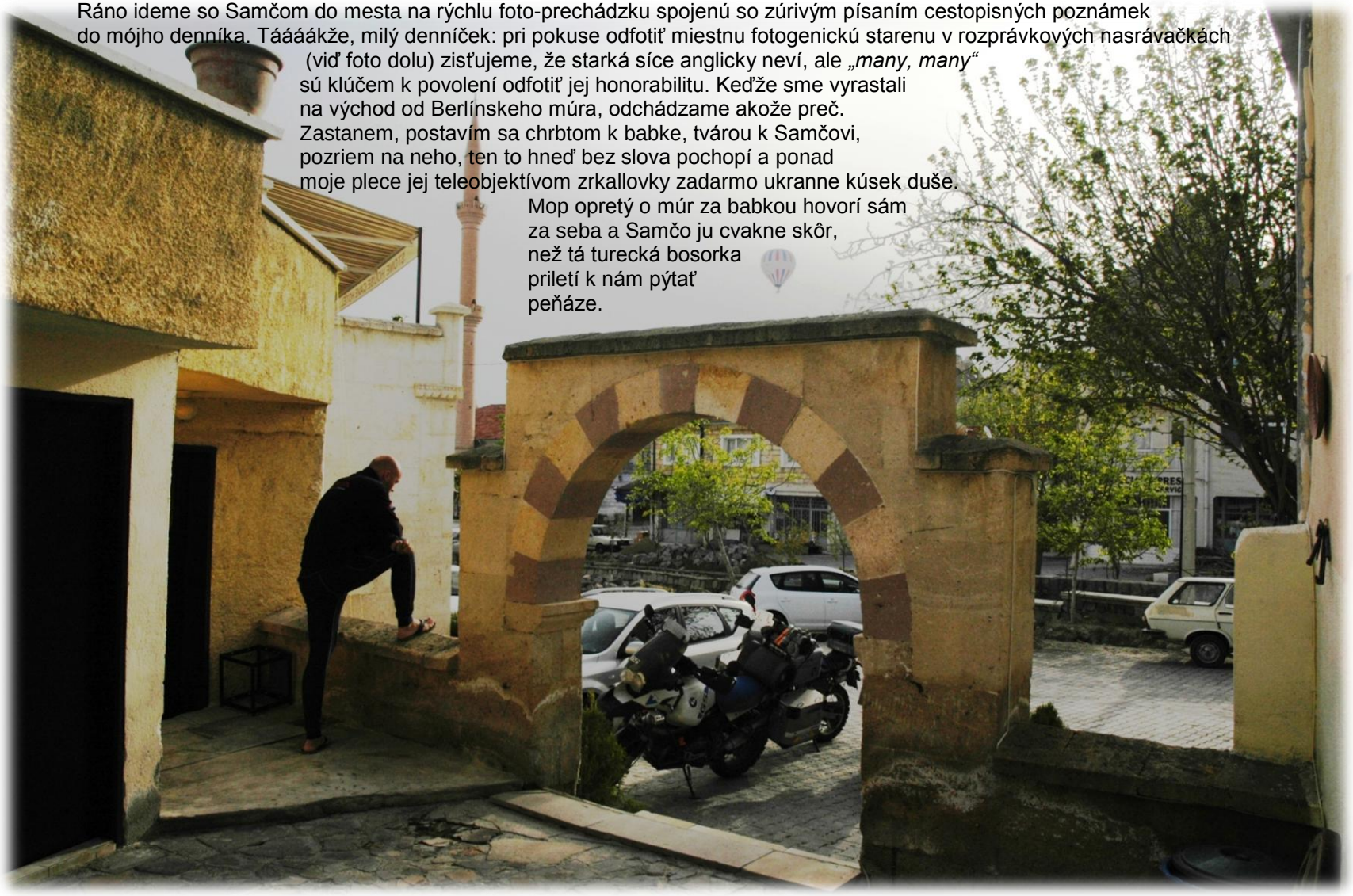

Ráno ideme so Samčom do mesta na rýchlu foto-prechádzku spojenú so zúrivým písaním cestopisných poznámek do mójho denníka. Tááákže, milý denníček: pri pokuse odfotiť miestnu fotogenickú starenu v rozprávkových nasrávačkách (viď foto dolu) zisťujeme, že starká síce anglicky neví, ale *„many, many“* sú klúčem k povolení odfotiť jej honorabilitu. Keďže sme vyrastali na východ od Berlínskeho múra, odchádzame akože preč. Zastanem, postavím sa chrbtom k babke, tvárou k Samčovi, pozriem na neho, ten to hneď bez slova pochopí a ponad moje plece jej teleobjektívom zrkallovky zadarmo ukranne kúsek duše. Mop opretý o múr za babkou hovorí sám za seba a Samčo ju cvakne skôr, než tá turecká bosorka priletí k nám pýtať peňáze.

Prichádzame naspäť do hotela. Pri našich motorkách sa zastavuje akási ženská, kerá hovorí dosť dobre po anglicky. Evidentne nie je tunajšia. Postupne sa dozvedáme, že sa volá Hellen Black a cestuje sama na staručkém Dominátore smerom do divokého Kurdistánu. Nám všetkým z nej bez rozdýlu motovyznáňá padajú sánky na úroveň olejových vaní našich motorék. Pýta sa nás, či nevieme niečo o problémoch v tejto lokalite, nakoľko večer sa od niekoho dozvedela, že sa tu pri voľbách niečo zomlelo – ono pri voľbách sa to zrejme mele v každej krajine – ahoj, Gorily. Spoločná fotka, podanie rúk a každý ideme opäť svojím smerom. Aj naša výprava sa opäť delí a Maňoš s Josém vyrážajú skór. My po príjemných raňajkách v štýle švédskych stolov odchádzame, ale pár kilometrov za mestom znovu zosadáme z motoriek. Chachov a Samčov foťák potichu cvaká členitú prírodnú scenériu Kapadócie. Všade okolo nás sú tisícročné morské vápencové nánosy, ktoré sa časom a váhou premenili na „kameň“, a keď more ustúpilo, ľudia – Troglodyti si do neho vyryli obydlia. To všetko preto, aby si tie isté diery o tisíc rokov neskôr fotili paneloví Troglodyti z celého sveta – a jeden z nich skonštatuval – *čas plynie, diery a Troglodyti ostávajú*. Kamenisté kopce na obzore sú pokryté jasnými „letokruhmi“, ktoré do skaly nezmazateľne vryli postupné víťazstvo súše nad morom.

Vyhriatu Kapadóciu opúšťame s naivnou nádejou, že počasie vydrží. Prechádzame neobývanou časťou Turecka – Samčove GPS nám ukazuje najvyššiu nadmorskú výšku 1936 m.n.m. Okolo nás zasnežené kopce a spolu s vlhkom zas tá kurevská zima. Povrch cesty je niečo medzi asfaltom a upraveným pásom šotoliny preliatym trochou smoly – lepší názov ako ***gumoder“*** mi nenapadá a je to presný opak povrchu zvaného „***gumošmyk“***. Na gumodere by sa určite dalo jazdiť aj so slickami a absencia dezénu by vôbec neprekážala. Tento povrch sa skrátka zahryzne do vašich pneumatík bez ohľadu na ich zmes a vzor a drží sa ich jak luterán viery.

Pri prechode tureckou dopravnou zápchou v istom nepodstatnom veľkomeste zisťujem, že ako protiliek na stres z bezohľadných vodičov je vhodné podávať cez uši Mariána Vargu a jeho *Konvergencie*. Vtedy splyniete s davom motorizovaných šialencov a vyjebávate s nimi viac než chcú oni s vami, čo je dobre, lebo kolízne situácie ostávajú za vami. V dave šialencov na vehikloch všehochuti je životu nebezpečné jazdiť podľa predpisov. Zrazia vás, ušliapu a rozjazdia jak zdochlinu. Nekecám, nezveličujem – je to tak.

Offroadovú vložku smerom z Malatye do Çelikhan-u si Cacho a Samčo patrične vychutnávajú. Ja som evidentne zablokovaný a v krči sa mi v hlave neustále premieta minuloročné Rumunsko, kedy som vlastnou jazdeckou chybou motodovolenku predčasne skončil. Nesilím to a Cacho so Samčom ma vždy počkajú. Veď nie sme na rallye, ale na dovolenke. Jazda dolu kopcom k jazeru Çat barajı (ukážkové video od tureckých enduro jazdcov) bola miestami velice zaujímavá. Samčo má raz v jednom hlbokom rigole pekne na mále, ale namiesto toho, aby hamzol na brzdu a logicky spadol, dáva plyn a zvládne to bez položenia. Mokrá blatistá cesta dolu kopcom na 300-kilovej motorke so 100-kilovým jazdcom nie je žiadne žúžo a štuple-neštuple šmýka sa všetkým, ale najviac podľa mňa mne :). Sú úseky, kde bez preháňania stačí na klzkom blate jedna chyba a motorka aj s jazdcom skončí v hlbokom kamenistom zráze. Aj keď párkrát veľa nechýba, nikto z nás to nepoloží a všetci sa cez krátku prestávku zhodneme, že večná škoda, že sme to nestihli za svetla a v lepšom počasí.

Rozhovor zrazu ustane. Motory vypnuté. Okolo nás len skaly, pokojná hladina jazera, šero a všeobjímajúce ticho prerušované pukaním motorov. V zime, ktorá mi už k Turecku akosi patrí, chladnú okamžite. Momenty ako tento patria k tým vzácnym okamihom, keď sa človeku ťažko skúšanému civilizáciou, termínmi a stresom formátuje hlava a dobíja vnútorný zdroj energie napriek tomu, že telo má už toho zľahka dosť.

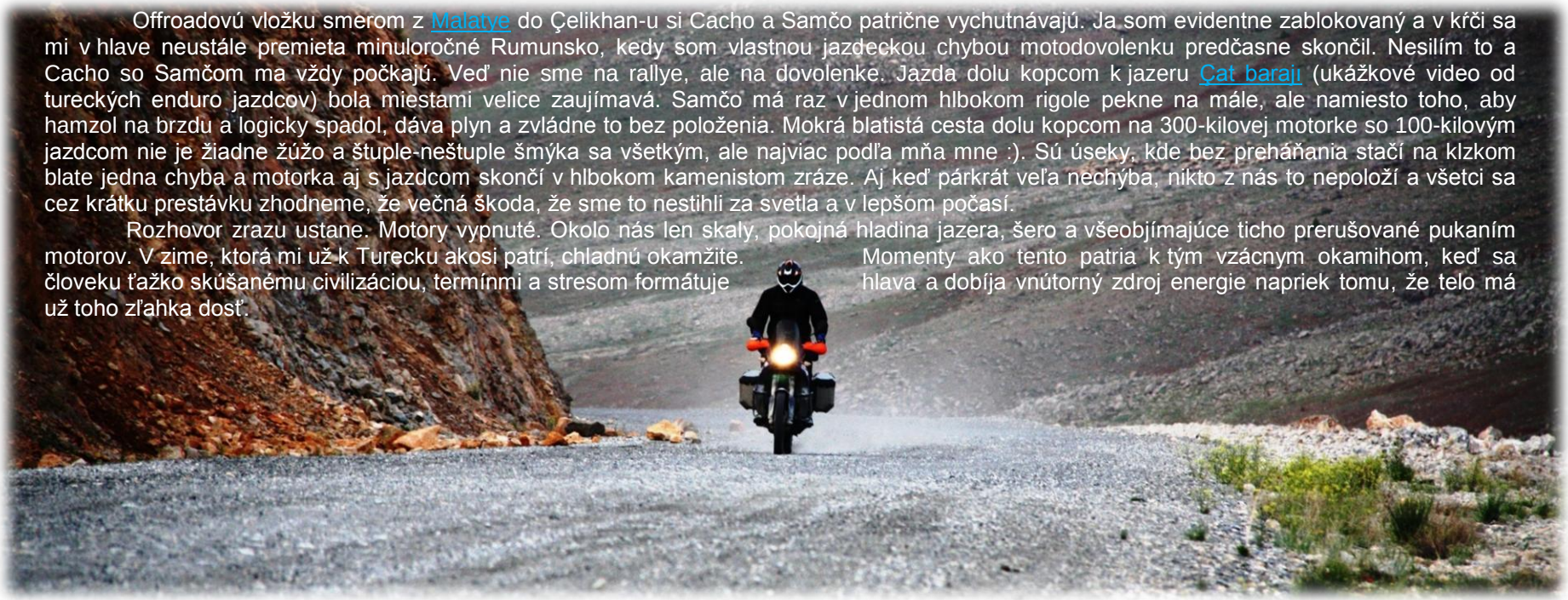

Večer nám klasicky uteká pomedzi prsty a my hľadáme Damlacik, v ktorom sa už nachádza náš moto-predvoj. Tankujeme na pumpe, kde sa zrazu objaví auto, z ktorého vystúpi šesť vážnych, relatívne dobre oblečených chlapov. Medzi nimi jeden starší s veľkou sivou bradou nad neprítomným pohľadom, žmoliaci moslimský ruženec. Fotka by určite stála za to, ale priznávam, neodvážil by som sa ho odfotiť. Ten ruženec neni bársaký suveníroidný typ, ale mohutný, na pohľad starý drevený kúsok, ktorý, zdá sa, neprešiel len jeho rukami. Všetkým nám trocha vyschne, že čo bude. Nestane sa však nič, majú priateľskú náladu. Chcú sa rozprávať, ale už klasicky ten, čo vie po anglicky aspoň pár slov, je najtichší typ, a tým pádom ho ostatní zhovorčivejší hravo prekričia, veď čo na tom že im prd rozumieme. Rozlúčia sa s nami s odkazom, že si máme dávať pozor a nestavovať nikomu, lebo v krajine je napätie kvôli voľbám, čo ráno spomínala Hellen Black. Zasraná politka!!

Po zle značených dedinských cestách sa motáme nocou ako Maďari v kukurici. Narazíme aj na vojenský tábor obohnaný ostnatým plotom, z ktorého nás slušne, ale rázne vyprevadia chodiace uniformy držiace M-16. Viac než hodinu sa nám nedarí nájsť ten pojebaný Damlacik. Tabule si z nás robia srandu. Rastie vo mne hnev, až kým za mnou zrazu neostane len tma. Zastanem, čakám. Vypnem motor, načúvam do noci... ticho. Kurva, ticho nie je dobré, niečo sa stalo a hnev vzápätí strieda strach. Na úzkej ceste rýchlo otáčam motorku a asi po kilometri vidím vo svetelnom kuželi položenú Samčovu motorku. „***Dopiče, dopiče, dopičeeee!“*** cedím medzi zuby ešte v prilbe. Našťastie Samčovi sa „iba“ utrhol ľavý kufor z podomácky vyrobeného držiaku a za jazdy mu drbol do zadného kolesa, a tak to v malej rýchlosti položil. Nič sa mu ani motorke našťastie nestalo.

Po krátkej bojovej porade ostáva Cacho so Samčom a ja pokračujem, dúfam, po správnej ceste do dediny po pomoc. Asi po troch kilometroch vidím na ceste auto so zapnutými svetlami a pred ním stojí malá postava. Po chrbte mi prebehne strach, či to nie je tá zgerba, o ktorej nám rozprávali domáci na pumpe. Blížim sa k autu a spoznávam... Josého!! Aj teraz po ôsmych mesiacoch cítim ozvenu emócií, keď som zistil, že ten človiečik zburcoval majiteľa zariadenia, kde sme neskôr strávili noc, aby nám pomohol zorientovať sa. Všetky moje nervy na jeho pomalú jazdu sa v momente vyparia a keby sme sa neponáhľali pomôcť kamarátovi, tak mu od radosti aj pusu dám na to jeho čelo strapaté :). Auto domáceho berie Samčove kufre a torzo držiakov zlepí moja americká páska. Odchádzame do kempu, kde to všetci bez debaty silno veľa zapijeme prv, než sa uložíme v spacákoch na karimatky pod skromným prístreškom. ***„Zajtra všetci spolu dosiahneme Nemrut Dagi, jeden z hlavných cieľov našej výpravy.“*** To je moja posledná myšlienka tesne predtým, než stratím vedomie a asi za dve sekundy zaspím teplo oblečený s kuklou na hlave.

Turecko = zima = kukla …klasika.